

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 3ης Οκτωβρίου 1989

για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων

(89/552/EOK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 και το άρθρο 66,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι στους στόχους της Κοινότητας, όπως καθορίζονται στη συνθήκη, περιλαμβάνονται η διαρκώς στενότερη συνένωση των ευρωπαϊκών λαών, οι στενότερες σχέσεις μεταξύ των λαών που ανήκουν στην Κοινότητα, η εξασφάλιση μέσω κοινής δράσης της οικονομικής και κοινωνικής προόδου των χωρών καταργώντας τους φραγμούς που διαιρούν την Ευρώπη, η σταθερή βελτίωση των όρων διαβίωσης των λαών της καθώς και η διαφύλαξη και παγίωση της ειρήνης και της ελευθερίας·

ότι η συνθήκη προβλέπει τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς που περιλαμβάνει την εξάλειψη, μεταξύ των κρατών μελών, των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και την εγκαθίδρυση καθεστώτος που διασφαλίζει τον ανόθευτο ανταγωνισμό·

ότι οι διασυνοριακές εκπομπές που πραγματοποιούνται χάρη στις διάφορες τεχνολογίες αποτελούν ένα από τα μέσα για την επιδίωξη των στόχων της Κοινότητας· ότι θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα που να διασφαλίζουν τη μετά-

δοση από τις εθνικές αγορές σε μια κοινή αγορά παραγωγής και διανομής προγραμμάτων και να δημιουργούν όρους θεμιτού ανταγωνισμού χωρίς να θίγεται ο χαρακτήρας δημοσίου συμφέροντος τον οποίο πρέπει να έχουν οι παρεχόμενες τηλεοπτικές υπηρεσίες·

ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης ενέκρινε την ευρωπαϊκή σύμβαση για τη διασυνοριακή τηλεόραση·

ότι η συνθήκη προβλέπει την έκδοση οδηγιών για το συντονισμό των διατάξεων που θα διευκολύνουν την πρόσβαση στις μη μισθωτές δραστηριότητες·

ότι οι τηλεοπτικές δραστηριότητες συνιστούν, υπό κανονικές συνθήκες, υπηρεσίες κατά την έννοια της συνθήκης·

ότι η συνθήκη προβλέπει την ελεύθερη κυκλοφορία όλων των υπηρεσιών που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής, χωρίς να προβλέπονται εξαιρέσεις που να συνδέονται με το πολιτιστικό ή άλλο περιεχόμενό τους και χωρίς περιορισμούς όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Κοινότητας εκτός από το κράτος του αποδέκτη της παρεχόμενης υπηρεσίας·

ότι το δικαίωμα αυτό, εφαρμοζόμενο στη μετάδοση και τη διανομή τηλεοπτικών υπηρεσιών, αποτελεί επίσης μια ειδική εκδήλωση, στα πλαίσια του κοινοτικού δικαίου, μιας γενικότερης αρχής, δηλαδή της ελευθερίας της έκφρασης όπως διακηρύσσεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 της Σύμβασης περί των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που έχει κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη· ότι, για το λόγο αυτό, η έκδοση οδηγιών για τη δραστηριότητα της τηλεοπτικής μετάδοσης και διανομής προγραμμάτων πρέπει να διασφαλίζει την ελεύθερη άσκησή της με βάση το παραπάνω άρθρο, τηρώντας μόνον παράλληλα τα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του αυτού άρθρου και στο άρθρο 56 παράγραφος 1 της συνθήκης·

(1) ΕΕ αριθ. C 179 της 17. 7. 1986, σ. 4.

(2) ΕΕ αριθ. C 49 της 22. 2. 1988, σ. 53, και ΕΕ αριθ. C 158 της 26. 6. 1989.

(3) ΕΕ αριθ. C 232 της 31. 8. 1987, σ. 29.

ότι οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις των κρατών μελών που εφαρμόζονται κατά την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων και καλωδιακής διανομής παρουσιάζουν διαφορές, ορισμένες από τις οποίες είναι δυνατό να παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των σχετικών εκπομπών στην Κοινότητα και να προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στο εσωτερικό της κοινής αγοράς·

ότι όλα αυτά τα εμπόδια στην ελεύθερη μετάδοση στο εσωτερικό της Κοινότητας πρέπει να εξαλειφθούν δυνάμει της συνθήκης·

ότι αυτή η εξάλειψη πρέπει να συμβαδίζει με τον συντονισμό των νομοθεσιών που εφαρμόζονται σχετικά· ότι ο συντονισμός αυτός πρέπει να έχει στόχο τη διευκόλυνση της άσκησης των σχετικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων και, γενικότερα, την ελεύθερη κυκλοφορία των πληροφοριών και των ιδεών στο εσωτερικό της Κοινότητας·

ότι, επομένως, είναι αναγκαίο και επαρκές για όλες τις εκπομπές να τηρείται η νομοθεσία του κράτους μέλους από το οποίο προέρχονται·

ότι η παρούσα οδηγία προβλέπει τις ελάχιστες αναγκαίες διατάξεις για την κατοχύρωση της ελευθερίας των τηλεοπτικών μεταδόσεων· ότι, κατά συνέπεια, δεν θίγεται η δικαιοδοσία των κρατών μελών και των αρχών τους ως προς την οργάνωση, η οποία περιλαμβάνει και συστήματα εκχώρησης δικαιωμάτων, χορήγησης διοικητικής άδειας, ή φορολόγησης, και τη χρηματοδότηση των εκπομπών καθώς και και το περιεχόμενο των προγραμμάτων· ότι έτσι διαφυλάσσεται η ανεξαρτησία στην πολιτική εξέλιξη κάθε κράτους μέλους και η πολιτιστική ποικιλομορφία της Κοινότητας·

ότι είναι αναγκαίο, στο πλαίσιο της κοινής αγοράς, για όλες της εκπομπές που προέρχονται από την Κοινότητα και προορίζονται για λήψη στο εσωτερικό της, και ιδίως γι' αυτές που προορίζονται για λήψη σε άλλο κράτος μέλος, να τηρούνται οι νομοθετικές διατάξεις του κράτους μέλους από το οποίο προέρχονται και οι οποίες εφαρμόζονται στις εκπομπές που προορίζονται για το κοινό σε αυτό το κράτος μέλος καθώς και οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας·

ότι η υποχρέωση του κράτους μέλους καταγωγής να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των εκπομπών με την εθνική νομοθεσία, όπως συντονίζεται με την παρούσα οδηγία, επαρκεί, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, για τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εν λόγω εκπομπών χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια ενός δεύτερου ελέγχου για τους ίδιους λόγους στα κράτη μέλη λήψης των εκπομπών· ότι, παρ' όλα αυτά, το κράτος μέλος λήψης μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και καθορισμένες συνθήκες, να αναστέλλει προσωρινά την αναμετάδοση τηλεοπτικών εκπομπών·

ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε να προλαμβάνονται πράξεις που ενδέχεται να παραβιάσουν την ελεύθερη κυκλοφορία και την εμπορία των τηλεοπτικών εκπομπών ή να συντείνουν στη δημιουργία δεσποζουσών θέσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περιορισμούς της πολυμέρειας και της ελευθερίας των τηλεοπτικών μεταδόσεων καθώς και της πληροφόρησης εν γένει·

ότι η παρούσα οδηγία, περιοριζόμενη σε ρυθμίσεις που αφορούν ειδικά τις τηλεοπτικές δραστηριότητες, δεν προδι-

κάζει τις υφιστάμενες ή μελλοντικές κοινοτικές πράξεις εναρμόνισης που έχουν στόχο την ικανοποίηση, κυρίως, επιτακτικών απαιτήσεων στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών και της καλής διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών και του ανταγωνισμού·

ότι αυτό ο συντονισμός χρειάζεται, παρ' όλα αυτά, ώστε να διευκολυνθούν τα πρόσωπα και οι φορείς που παράγουν προγράμματα με πολιτιστικό περιεχόμενο στην ανάληψη και άσκηση των δραστηριοτήτων τους·

ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις, όσον αφορά όλα τα κρατικά ή ιδιωτικά κοινοτικά τηλεοπτικά προγράμματα, για ευρωπαϊκές οπτικοακουστικές παραγωγές, αποτελούν ένα μέσο για την προώθηση της παραγωγής, της ανεξάρτητης παραγωγής και της διανομής στους φορείς που αναφέρθηκαν και συμπληρώνουν άλλα μέσα που υπάρχουν ήδη ή πρόκειται να προταθούν προς την ίδια κατεύθυνση·

ότι είναι, κατά συνέπεια, αναγκαίο να ενθαρρυνθεί η δημιουργία αγορών επαρκούς μεγέθους για τις τηλεοπτικές παραγωγές στα κράτη μέλη ώστε να αποσβέννυνται οι αναγκαίες επενδύσεις, όχι μόνο για την καθιέρωση κοινών κανόνων που ανοίγουν τις εθνικές αγορές αλλά και με το να διατίθεται στις ευρωπαϊκές παραγωγές, όπου είναι εφικτό και με κατάλληλα μέσα, το μεγαλύτερο μέρος από τα τηλεοπτικά προγράμματα των κρατών μελών· ότι, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή αυτών των κανόνων και η παρακολούθηση των στόχων, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή εκθέσεις για την εφαρμογή του ποσοστού που προβλέπεται για τα ευρωπαϊκά έργα και τις ανεξάρτητες παραγωγές από την παρούσα οδηγία· ότι για τον υπολογισμό του ποσοστού αυτού πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση στην Ελληνική Δημοκρατία και στην Πορτογαλική Δημοκρατία· ότι η Επιτροπή πρέπει να γνωστοποιεί την έκθεση κάθε κράτους μέλους στα άλλα κράτη μέλη, συνοδεύοντάς την όπου είναι αναγκαίο, από μια γνώμη που θα λαμβάνει υπόψη, ιδίως, την πρόοδο που έχει επιτευχθεί αναφορικά με τα προηγούμενα έτη, το μερίδιο των έργων πρώτης μετάδοσης στον προγραμματισμό, τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας των νέων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και την ιδιαίτερη κατάσταση χωρών με μικρή ικανότητα οπτικοακουστικής παραγωγής ή με περιορισμένη γλωσσική εμβέλεια·

ότι, για τους προαναφερόμενους λόγους, πρέπει να οριστούν τα «ευρωπαϊκά έργα», με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να διευκρινίζουν τον ορισμό αυτό με τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1, στα πλαίσια πάντοτε του κοινοτικού δικαίου και με βάση τους στόχους της παρούσας οδηγίας·

ότι πρέπει να εξερευνηθούν τα κατάλληλα μέσα και οι διαδικασίες βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας προκειμένου να προωθηθεί η επίτευξη των στόχων αυτών με σκοπό τη θέσπιση καταλλήλων μέτρων για την ενθάρρυνση της δραστηριότητας και της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής παραγωγής και διανομής, ιδίως στα κράτη με μικρή ικανότητα οπτικοακουστικής παραγωγής ή με περιορισμένη γλωσσική εμβέλεια·

ότι οι εθνικές διατάξεις για την παροχή ενίσχυσης για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής παραγωγής μπορούν να εφαρμόζονται στο μέτρο που είναι σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο·

ότι η υποχρέωση, όπου είναι εφικτό, να μεταδίδεται ορισμένο ποσοστό ανεξάρτητων έργων που δημιουργούν παραγωγοί ανεξάρτητοι από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, θα ενθαρρύνει την εμφάνιση νέων πηγών τηλεοπτικής παραγωγής, και ιδίως τη δημιουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων· ότι θα παρουσιαστούν νέες δυνατότητες και διέξοδοι για τα δημιουργικά ταλέντα, για τα πολιτιστικά επαγγέλματα και για τους εργαζόμενους στον πολιτιστικό τομέα· ότι, καθορίζοντας της έννοια του ανεξάρτητου παραγωγού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον στόχο αυτό και προς τούτου να χορηγούν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις παραγωγής τη δέουσα προσοχή και να φροντίζουν να καθιστούν δυνατή την οικονομική συμμετοχή των θυγατρικών εταιρειών συμπαραγωγής των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών·

ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν μέτρα προκειμένου τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε να μεσολαβεί ένα χρονικό διάστημα ανάμεσα στην πρώτη κινηματογραφική προβολή ενός έργου και την πρώτη του τηλεοπτική μετάδοση·

ότι, προκειμένου να προωθηθεί κατά τρόπο ενεργό μια συγκεκριμένη γλώσσα, τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρήσουν την ευχέρεια να καταρτίζουν λεπτομερέστερους ή αυστηρότερους κανόνες σε συνάρτηση με γλωσσικά κριτήρια, εφόσον οι κανόνες αυτοί συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο και ιδίως δεν εφαρμόζονται στην αναμετάδοση προγραμμάτων καταγωγής άλλων κρατών μελών·

ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης και σωστή προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, δηλαδή των τηλεθεατών, είναι ουσιώδες η τηλεοπτική διαφήμιση να υπόκειται σε ορισμένο αριθμό ελάχιστων προτύπων και κριτηρίων και να έχουν τα κράτη μέλη την ευχέρεια να καθορίζουν λεπτομερέστερους ή αυστηρότερους κανόνες και, κάποτε, διαφορετικούς όρους για τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους·

ότι τα κράτη μέλη, τηρώντας δεόντως το κοινοτικό δίκαιο και όσον αφορά εκπομπές με προορισμό μόνο το εθνικό έδαφος των οποίων η λήψη δεν είναι άμεσα ή έμμεσα εφικτή σε ένα άλλο ή σε άλλα κράτη μέλη, πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν άλλους όρους για την παρεμβολή διαφημίσεων και διαφορετικά όρια για τον όγκο των διαφημίσεων προκειμένου να διευκολύνουν την μετάδοση εκπομπών αυτού του είδους·

ότι είναι αναγκαίο να απαγορευθεί κάθε τηλεοπτική διαφήμιση τσιγάρων και άλλων προϊόντων καπνού, συμπεριλαμβανομένων και των έμμεσων μορφών διαφήμισης, οι οποίες, ενώ δεν αναφέρουν άμεσα το προϊόν, επιχειρούν να παρακάμψουν την απαγόρευση της διαφήμισης χρησιμοποιώντας ονόματα σημάτων, σύμβολα ή άλλα διακριτικά γνωρίσματα προϊόντων καπνού ή επιχειρήσεων των οποίων οι γνωστές ή οι κύριες δραστηριότητες περιλαμβάνουν την παραγωγή ή την πώληση των προϊόντων αυτών·

ότι είναι επίσης αναγκαίο να απαγορευθεί κάθε τηλεοπτική διαφήμιση φαρμάκων και ιατρικών θεραπειών που παρέχο-

νται μόνο με συνταγή ιατρού στα κράτη μέλη στη δικαιοδοσία των οποίων υπάγεται ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός και να εισαχθούν αυστηρά κριτήρια όσον αφορά την τηλεοπτική διαφήμιση αλκοολούχων ποτών·

ότι, έχοντας υπόψη πως η χρηματοδότηση των προγραμμάτων γίνεται, όλο και περισσότερο, μέσω χορηγών, θα πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλοι κανόνες σχετικά·

ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθούν κανόνες που να αφορούν την προστασία της φυσικής, διανοητικής και ηθικής ανάπτυξης των ανηλίκων στα προγράμματα και στις τηλεοπτικές διαφημίσεις·

ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι είναι σκόπιμο να μεριμνούν ώστε οι εκπομπές τους να απεικονίζουν πιστά τα πραγματικά περιστατικά και τα γεγονότα, πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να υπόκεινται σε ακριβείς υποχρεώσεις ως προς το δικαίωμα απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση αυτών των δικαιωμάτων από οποιονδήποτε του οποίου τα νόμιμα δικαιώματα θίγονται από το περιεχόμενο μιας τηλεοπτικής εκπομπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Ορισμοί

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «τηλεοπτική μετάδοση», η ασύρματη ή όχι, απευθείας ή μέσω δορυφόρου, με κώδικα ή χωρίς, πρώτη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό. Περιλαμβάνεται η διαβίβαση προγραμμάτων μεταξύ επιχειρήσεων με σκοπό την αναμετάδοσή τους στο κοινό. Ο όρος δεν περιλαμβάνει τις υπηρεσίες επικοινωνιών που παρέχουν, με προσωπική κλήση, πληροφορίες ή άλλες εξυπηρετήσεις, όπως τις υπηρεσίες τηλεαντιγράφων, τις τράπεζες ηλεκτρονικών δεδομένων και λοιπές παρεμφερείς υπηρεσίες·
- β) «τηλεοπτική διαφήμιση» κάθε μορφή τηλεοπτικού μηνύματος που μεταδίδεται, έναντι αμοιβής ή ανάλογης πληρωμής, από μια δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας ή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, με σκοπό την προώθηση της παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, έναντι πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων και υποχρεώσεων.

Εκτός από τους σκοπούς του άρθρου 18, δεν συμπεριλαμβάνονται άμεσες προσφορές στο κοινό με σκοπό την πώληση, την αγορά ή την ενοικίαση προϊόντων ή με σκοπό την έναντι αμοιβής παροχή υπηρεσιών.

- γ) «συγκεκριμενοποιημένη διαφήμιση», η προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες, όταν η παρουσίαση αυτή γίνεται σκοπίμως από τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Μια παρουσίαση θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως όταν γίνεται έναντι αμοιβής ή ανάλογης πληρωμής.
- δ) «χορηγία», κάθε συνεισφορά δημόσιας ή ιδιωτικής επιχείρησης, που δεν ασκεί τηλεοπτικές δραστηριότητες ή δεν παράγει οπτικοακουστικά έργα, για τη χρηματοδότηση τηλεοπτικών προγραμμάτων, με σκοπό την προώθηση της επωνυμίας, του σήματος, της φήμης, των δραστηριοτήτων ή των επιτευξέων της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2

1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε όλες οι τηλεοπτικές εκπομπές που μεταδίδονται:

- από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία του, ή
- από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που χρησιμοποιούν μια συχνότητα ή το δυναμικό δορυφόρου που παραχωρήθηκε από αυτό το κράτος μέλος ή μια ανοδική σύνδεση προς δορυφόρο εγκατεστημένη σ' αυτό το κράτος μέλος, μολοντί δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία κανενός κράτους μέλους,

να τηρούν το δίκαιο το οποίο ισχύει σ' αυτό το κράτος μέλος για τις εκπομπές που απευθύνονται στο κοινό.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ελευθερία λήψεως και δεν εμποδίζουν την αναμετάδοση στο έδαφός τους των τηλεοπτικών εκπομπών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, για λόγους που εμπίπτουν σε τομείς τους οποίους συντονίζει η παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναστέλλουν προσωρινά την αναμετάδοση τηλεοπτικών εκπομπών αν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η τηλεοπτική εκπομπή που προέρχεται από το άλλο κράτος μέλος αντιβαίνει προφανώς, σοβαρώς και βαρέως προς το άρθρο 22.
- β) ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός παρέδωξε την ίδια διάταξη τουλάχιστον δύο φορές εντός των δώδεκα προηγούμενων μηνών.
- γ) το θιγόμενο κράτος μέλος έχει επισημάνει εγγράφως, στον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό και στην Επιτροπή, τις παραβάσεις τις οποίες του αποδίδει, καθώς και την

πρόθεσή του να περιορίσει την αναμετάδοση σε περίπτωση νέας παράβασης.

- δ) οι διαβουλεύσεις με το κράτος μέλος μετάδοσης και την Επιτροπή δεν κατέληξαν σε φιλικό διακανονισμό, εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση που προβλέπεται στο στοιχείο γ), η δε παράβαση την οποία επικαλείται το θιγόμενο κράτος μέλος εξακολουθεί.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε η αναστολή να συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο. Δύνатаι να ζητήσει κατεπείγοντως από το θιγόμενο κράτος μέλος το τερματισμό αναστολής η οποία αντίκειται προς το κοινοτικό δίκαιο. Η διάταξη αυτή δεν επηρεάζει την εφαρμογή οιασδήποτε διαδικασίας ή μέτρου ή την επιβολή κύρωσης για τις εν λόγω παραβάσεις εντός του κράτους μέλους στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται ο σχετικός ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις τηλεοπτικές εκπομπές που απευθύνονται αποκλειστικά προς άλλα κράτη, εκτός των κρατών μελών, και των οποίων δεν γίνεται άμεση ή έμμεση λήψη σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια, όσον αφορά τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, να προβλέπουν αυστηρότερους ή λεπτομερέστερους κανόνες στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, με κατάλληλα μέσα και στα πλαίσια της νομοθεσίας τους, ώστε οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους να τηρούν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Προώθηση της διανομής και της παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, κάθε φορά που αυτό είναι εφικτό και με κατάλληλα μέσα, ώστε οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί να αφιερώνουν σε ευρωπαϊκά έργα, κατά την έννοια του άρθρου 6, το μεγαλύτερο ποσοστό του χρόνου εκπομπής τους, εκτός του χρόνου των ειδήσεων, των αθλητικών εκδηλώσεων, των τηλεοπτικών παιχνιδιών, των διαφημίσεων ή των υπηρεσιών τηλεκινηματογράφου. Το ποσοστό αυτό, λαμβανομένων υπόψη των ευθυνών του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού έναντι του κοινού του όσον αφορά την ενημερωτική, εκπαιδευτική, πολιτιστική και ψυχαγωγική αποστολή του, πρέπει να επιτευχθεί σταδιακά βάσει κατάλληλων κριτηρίων.

2. Όταν το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 1 δεν μπορεί να επιτευχθεί, τότε το ποσοστό αυτό δεν θα πρέπει να είναι κατώτερο από εκείνο που διαπιστώθηκε κατά μέσο όρο το 1988 στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

Ωστόσο, όσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία και την Πορτογαλική Δημοκρατία, το έτος 1988 αντικαθίσταται από το έτος 1990.

3. Από τις 3 Οκτωβρίου 1991, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, ανά διετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και του άρθρου 5.

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει ιδίως μια στατιστική κατάσταση σχετικά με την επίτευξη του ποσοστού που αναφέρεται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 5 για κάθε τηλεοπτικό πρόγραμμα που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, τους λόγους για τους οποίους, σε κάθε περίπτωση, δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί το ποσοστό αυτό, καθώς και τα μέτρα που ελήφθησαν ή που προβλέπονται για την επίτευξή του.

Η Επιτροπή γνωστοποιεί αυτές τις εκθέσεις στα άλλα κράτη μέλη, και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συνοδευόμενες, ενδεχομένως, από σχετική γνώμη. Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και του άρθρου 5 σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης. Η Επιτροπή μπορεί ιδίως να λαμβάνει υπόψη, στη γνώμη της, την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, το μερίδιο των έργων που μεταδίδονται για πρώτη φορά στον προγραμματισμό, τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας των νέων ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και την ειδική κατάσταση των χωρών που έχουν λίγες δυνατότητες οπτικοακουστικής παραγωγής ή περιορισμένη γλωσσική εμβέλεια.

4. Το Συμβούλιο επανεξετάζει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου βασίζόμενο σε έκθεση της Επιτροπής, συνοδευόμενη από τις προτάσεις αναθεώρησης που η Επιτροπή τυχόν έκρινε κατάλληλες, το αργότερο στο τέλος του πέμπτου έτους από την έκδοση της παρούσας οδηγίας.

Για το σκοπό αυτό, η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει ιδίως υπόψη, με βάση τις πληροφορίες που της παρέχουν τα κράτη μέλη δυνάμει της παραγράφου 2, τις εξελίξεις στην κοινοτική αγορά καθώς και τη διεθνή κατάσταση.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη μεριμνούν, κάθε φορά που αυτό είναι εφικτό και με τα κατάλληλα μέσα, ώστε οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί να αφιερώνουν τουλάχιστον 10 % του χρόνου εκπομπής τους, εκτός των ειδήσεων, των αθλητικών εκδηλώσεων, των τηλεοπτικών παιχνιδιών, των διαφημίσεων ή των υπηρεσιών τηλεκειμενογραφίας, ή, εναλλακτικά, κατ' επιλογή του κράτους μέλους, το 10 % τουλάχιστον του προϋπολογισμού των προγραμμάτων τους, σε ευρωπαϊκά έργα παραγωγών ανεξαρτήτων από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Το ποσοστό αυτό, λαμβανομένων υπόψη των ευθυνών των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών έναντι του κοινού τους όσον αφορά την ενημερωτική, εκπαιδευτική, πολιτιστική και ψυχαγωγική αποστολή τους, πρέπει να επιτευχθεί σταδιακά βάσει κατάλληλων κριτηρίων· πρέπει να επιτευχθεί αφιερώνοντας κατάλληλο ποσοστό σε πρόσφατα έργα, δηλαδή σε έργα που μεταδίδονται εντός πέντε ετών από την παραγωγή τους.

Άρθρο 6

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, νοούνται ως «ευρωπαϊκά έργα», τα ακόλουθα έργα:

α) τα έργα καταγωγής κρατών μελών της Κοινότητας και, όσον αφορά τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, τα έργα που προέρχονται από γερμανικά εδάφη όπου δεν εφαρμόζεται το Σύνταγμα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας και τα οποία ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις της παραγράφου 2·

β) τα έργα καταγωγής τρίτων ευρωπαϊκών κρατών που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή σύμβαση για τη διασυνοριακή τηλεόραση του Συμβουλίου της Ευρώπης και ανταποκρίνονται στους όρους της παραγράφου 2·

γ) τα έργα καταγωγής άλλων τρίτων ευρωπαϊκών κρατών που ανταποκρίνονται στους όρους της παραγράφου 3.

2. Τα έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) είναι εκείνα που πραγματοποιούνται κυρίως από δημιουργούς και εργαζόμενους που κατοικούν σε ένα ή περισσότερα από τα κράτη που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο, στοιχεία α) και β), και που πληρούν μια από τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:

α) πραγματοποιούνται από έναν ή περισσότερους παραγωγούς εγκατεστημένους σε ένα ή περισσότερα από αυτά τα κράτη·

β) η παραγωγή των έργων αυτών επιδίδεται και ελέγχεται πραγματικά από έναν ή περισσότερους παραγωγούς εγκατεστημένους σε ένα ή περισσότερα από αυτά τα κράτη·

γ) η συμμετοχή των συμπαραγωγών των κρατών αυτών καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού κόστους της συμπαραγωγής, η δε συμπαραγωγή δεν ελέγχεται από έναν ή περισσότερους παραγωγούς εγκατεστημένους εκτός των κρατών αυτών.

3. Τα έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) είναι εκείνα που πραγματοποιούνται είτε αποκλειστικά είτε σε συμπαραγωγή με παραγωγούς εγκατεστημένους σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, από παραγωγούς εγκατεστημένους σε ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη με τα οποία η Κοινότητα θα συνάψει συμφωνίες σύμφωνα με τις διαδικασίες της συνθήκης, εφόσον τα έργα αυτά πραγματοποιούνται κυρίως από δημιουργούς ή εργαζόμενους που κατοικούν σε ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη.

4. Τα έργα τα οποία δεν είναι ευρωπαϊκά κατά την έννοια της παραγράφου 1, αλλά πραγματοποιούνται κυρίως από δημιουργούς και εργαζόμενους που κατοικούν σ' ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, θεωρούνται ως ευρωπαϊκά κατ' αναλογία της συμμετοχής των κοινοτικών συμπαραγωγών στο ολικό κόστος της παραγωγής.

Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους να μη μεταδίδουν κανένα κινηματογραφικό έργο, εκτός εάν υπάρξει αντίθετη συμφωνία μεταξύ των κατόχων των σχετικών δικαιωμάτων και του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, πριν παρέλθει προθεσμία δύο ετών από την αρχή της εκμετάλλευσης του έργου στις κινηματογραφικές αίθουσες σε ένα από τα κράτη μέλη της Κοινότητας. Στις περιπτώσεις κινηματογραφικών έργων στα οποία ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός είναι συμπαραγωγός, η προθεσμία αυτή είναι ενός έτους.

Άρθρο 8

Όταν το θεωρούν αναγκαίο, για την εξυπηρέτηση στόχων γλωσσικής πολιτικής, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια, σεβόμενα το κοινοτικό δίκαιο, να προβλέπουν, όσον αφορά ορισμένες εκπομπές ή το σύνολο των εκπομπών των ραδιο-τηλεοπτικών οργανισμών που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, λεπτομερέστερους ή αυστηρότερους κανόνες, ιδίως σε συνάρτηση με γλωσσικά κριτήρια.

Άρθρο 9

Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στις τοπικές τηλεοπτικές εκπομπές που δεν αποτελούν μέρος ενός εθνικού δικτύου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**Τηλεοπτική διαφήμιση και χορηγία****Άρθρο 10**

1. Η τηλεοπτική διαφήμιση πρέπει να αναγνωρίζεται εύκολα ως διαφήμιση και να διακρίνεται σαφώς από το υπόλοιπο πρόγραμμα με τη χρησιμοποίηση οπτικών ή/και ακουστικών μέσων επισήμανσης.
2. Τα μεμονωμένα διαφημιστικά μηνύματα πρέπει να προβάλλονται μόνο κατ' εξαίρεση.
3. Η διαφήμιση δεν πρέπει να χρησιμοποιεί τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο.
4. Απαγορεύεται η συγκεκαλυμμένη διαφήμιση.

Άρθρο 11

1. Η διαφήμιση πρέπει να παρεμβάλλεται μεταξύ των εκπομπών. Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5, η διαφήμιση μπορεί να παρεμβάλλεται και κατά τη διάρκεια των εκπομπών, εφόσον δεν θίγονται η αριστεία και η αξία των εκπομπών, λαμβάνοντας υπόψη τις φυσικές διακοπές του προγράμματος καθώς και τη διάρκεια και τη φύση του, και έτσι ώστε να μην θίγονται τα δικαιώματα των δικαιούχων τους.
2. Στις εκπομπές που αποτελούνται από αυτόνομα μέρη ή στις αθλητικές εκπομπές και στα γεγονότα και θεάματα ανάλογης διάρθρωσης που περιλαμβάνουν διαλείμματα, η διαφήμιση μπορεί να παρεμβάλλεται μόνο μεταξύ των αυτόνομων μερών ή στα διαλείμματα.
3. Η μετάδοση οπτικοακουστικών έργων όπως τα κινηματογραφικά έργα μακράς διάρκειας και τα έργα που έχουν γυριστεί για την τηλεόραση (εκτός των σειρών αυτοτελών εκπομπών, των σήριαλ, των ψυχαγωγικών εκπομπών και των ντοκυμαντάρ) μπορεί να διακόπτεται μία φορά για κάθε πλήρες χρονικό διάστημα 45 λεπτών, υπό τον όρο ότι η προγραμματισμένη διάρκεια τους υπερβαίνει τα 45 λεπτά. Άλλη διακοπή επιτρέπεται εάν η προγραμματισμένη διάρκεια τους υπερβαίνει κατά 20 λεπτά τουλάχιστον τη διάρκεια δύο ή περισσότερων πλήρων χρονικών διαστημάτων 45 λεπτών.
4. Όταν διακόπτονται από διαφημίσεις εκπομπές άλλες από εκείνες που καλύπτονται από την παράγραφο 2, πρέπει

να παρέχεται διάστημα 20 τουλάχιστον λεπτών μεταξύ δύο διαδοχικών διακοπών κατά τη διάρκεια της εκπομπής.

5. Στις μεταδόσεις θρησκευτικών τελετών δεν πρέπει να παρεμβάλλονται διαφημίσεις. Τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων, τα προγράμματα επικαίρων, τα ντοκυμαντάρ, οι εκπομπές θρησκευτικού περιεχομένου και οι παιδικές εκπομπές, με προγραμματισμένη διάρκεια κάτω των 30 λεπτών, δεν πρέπει να διακόπτονται από διαφημίσεις. Όταν τα ανωτέρω προγράμματα έχουν προγραμματισμένη διάρκεια 30 τουλάχιστον λεπτά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 12

Η τηλεοπτική διαφήμιση δεν πρέπει:

- α) να απάδει προς το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας·
- β) να εισάγει διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας ή ιθαγένειας·
- γ) να προσβάλλει θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις·
- δ) να ενθαρρύνει τρόπους συμπεριφοράς επιζήμιους για την υγεία ή την ασφάλεια·
- ε) να ενθαρρύνει τρόπους συμπεριφοράς επιζήμιους για την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 13

Απαγορεύεται κάθε μορφή τηλεοπτικής διαφήμισης τσιγάρων και άλλων προϊόντων καπνού.

Άρθρο 14

Απαγορεύεται η τηλεοπτική διαφήμιση των φαρμάκων και των θεραπευτικών αγωγών που διατίθενται μόνο με ιατρική συνταγή στο κράτος μέλος στου οποίου τη δικαιοδοσία υπάγεται ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός.

Άρθρο 15

Η τηλεοπτική διαφήμιση αλκοολούχων ποτών πρέπει να τηρεί τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) να μην απευθύνεται ειδικά στους ανήλικους ούτε, ιδίως, να εμφανίζει ανήλικους να καταναλώνουν τέτοια ποτά·
- β) να μη συσχετίζει την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών με βελτιωμένες σωματικές επιδόσεις ή την οδήγηση οχημάτων·
- γ) να μην προκαλεί την εντύπωση ότι η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών ευνοεί την κοινωνική ή σεξουαλική επιτυχία·
- δ) να μην αφήνει να υπονοηθεί ότι τα αλκοολούχα ποτά έχουν θεραπευτικές ιδιότητες ή ότι επιδρούν ως διεγερτικά, ηρεμιστικά ή καταπραυντικά·
- ε) να μην ενθαρρύνει την άμετρη κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και να μη δίνει αρνητική εικόνα της αποχής από την κατανάλωσή τους ή της μετρημένης κατανάλωσής τους·
- στ) να μην τονίζει ως προτέρημα των ποτών την υψηλή περιεκτικότητά τους σε οινόπνευμα.

Άρθρο 16

Η τηλεοπτική διαφήμιση δεν πρέπει να θίγει ηθικά ή σωματικά τους ανήλικους και, συνεπώς, πρέπει να τηρεί τα ακόλουθα κριτήρια για την προστασία τους:

- α) να μην παρακινεί ευθέως τους ανηλίκους στην αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους·
- β) να μην παρακινεί ευθέως τους ανηλίκους να πείσουν τους γονείς τους ή τρίτους να αγοράσουν τα διαφημιζόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες·
- γ) να μην εκμεταλλεύεται την ιδιαίτερη εμπιστοσύνη των ανηλίκων προς τους γονείς τους, τους δασκάλους τους ή άλλα πρόσωπα·
- δ) να μην παρουσιάζει ανηλίκους, σε κατάσταση επισφαλής, χωρίς να συντρέχει λόγος·

Άρθρο 17

1. Τα τηλεοπτικά προγράμματα που αποτελούν αντικείμενο χορηγίας πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) κατ' ουσίαν δεν πρέπει ο χορηγός να επηρεάζει το περιεχόμενο και τον προγραμματισμό μιας εκπομπής που χορηγεί, κατά τρόπο ώστε να θίγεται η ευθύνη και η συντακτική επεξεργασία του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού ως προς τις εκπομπές·
 - β) πρέπει να μπορούν να αναγνωρίζονται καθαρά ως προγράμματα που αποτελούν αντικείμενο χορηγίας από το όνομα ή/και το λογότυπο του χορηγού, που εμφανίζεται στην αρχή ή/και στο τέλος των προγραμμάτων·
 - γ) δεν πρέπει να παρακινούν στην αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων, ιδίως με συγκεκριμένες διαφημιστικές αναφορές σε αυτά τα προϊόντα ή σε αυτές τις υπηρεσίες·
2. Τα τηλεοπτικά προγράμματα δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο χορηγίας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην κατασκευή ή πώληση προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών των οποίων η διαφήμιση απαγορεύεται δυνάμει των άρθρων 13 ή 14·
3. Δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο χορηγίας τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων και οι πολιτικές ενημερωτικές εκπομπές·

Άρθρο 18

1. Ο χρόνος μετάδοσης που αφιερώνεται στις διαφημίσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % του καθημερινού χρόνου μετάδοσης. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό μπορεί να φθάσει το 20 % όταν πρόκειται για διαφημίσεις όπως οι άμεσες προσφορές στο κοινό με σκοπό την πώληση, την αγορά ή την ενοικίαση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι το σύνολο των διαφημιστικών μηνυμάτων δεν υπερβαίνει το 15 %·
2. Ο χρόνος μετάδοσης που αφιερώνεται στα διαφημιστικά μηνύματα μέσα σε δεδομένο διάστημα μιας ώρας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20 %·
3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, οι μορφές διαφήμισης όπως οι άμεσες προσφορές στο κοινό με σκοπό την πώληση, την αγορά ή την ενοικίαση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών δεν πρέπει να υπερβαίνουν τη μία ώρα την ημέρα·

Άρθρο 19

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν αυστηρότερους κανόνες από εκείνους του άρθρου 18 για το χρόνο μετάδο-

σης και τις λεπτομέρειες της τηλεοπτικής μετάδοσης από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, ούτως ώστε να συμβιβάζεται η ζήτηση για τηλεοπτικές διαφημίσεις με τα συμφέροντα του κοινού, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη:

- α) τον ενημερωτικό, εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ψυχαγωγικό ρόλο της τηλεόρασης·
- β) τη διασφάλιση του πλουραλισμού στην πληροφόρηση και στα μέσα ενημέρωσης·

Άρθρο 20

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν, στα πλαίσια του κοινοτικού δικαίου, άλλους όρους εκτός από τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφοι 2 έως 5, και στο άρθρο 18, όσον αφορά τις εκπομπές οι οποίες προορίζονται αποκλειστικά για το εθνικό τους έδαφος και των οποίων η λήψη δεν είναι δυνατή, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 21

Τα κράτη μέλη μεριμνούν, στα πλαίσια της νομοθεσίας τους, ώστε στις περιπτώσεις τηλεοπτικών εκπομπών που δεν τηρούν τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου να επιβάλλονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Προστασία των ανηλίκων

Άρθρο 22

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εκπομπές των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών που υπόκεινται στη δικαιοδοσία τους να μην περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και, ειδικότερα, προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές άσκοπης βίας. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με επιλογή της κατάλληλης ώρας εκπομπής ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι στην περιοχή μετάδοσης οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή δεν ακούν κατά κανόνα τις εκπομπές αυτές·

Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης ώστε οι εκπομπές να μην περιλαμβάνουν καμία παρότρυνση σε μίσος λόγω διαφορών φυλής, φύλου, θρησκείας ή ιθαγένειας·

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Δικαίωμα απάντησης

Άρθρο 23

1. Με την επιφύλαξη των λοιπών αστικών, διοικητικών ή ποινικών διατάξεων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του, του οποίου θίγονται τα νόμιμα δικαιώματα, και ιδίως η

τιμή και η υπόληψή του, λόγω αναφοράς εσφαλμένων στοιχείων κατά τη διάρκεια τηλεοπτικού προγράμματος, πρέπει να έχει δικαίωμα απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα.

2. Το δικαίωμα απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα μπορεί να ασκείται έναντι όλων των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών που υπάγονται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους.

3. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τις αναγκαίες διατάξεις για τη θέσπιση του δικαιώματος αυτού ή των μέτρων αυτών και ορίζουν τη διαδικασία άσκησής τους. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται επαρκής προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα, και οι λεπτομέρειες εφαρμογής να επιτρέπουν την κατάλληλη άσκηση αυτού του δικαιώματος από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε άλλα κράτη μέλη.

4. Το αίτημα για άσκηση του δικαιώματος απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα μπορεί να απορριφθεί αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, εάν συνεπάγεται αξιόποινη πράξη, εάν μπορεί να στοιχειοθετήσει αστική ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού ή εάν αντίκειται στα χρηστά ήθη.

5. Θα προβλεφθούν διαδικασίες για την άσκηση δικαστικής προσφυγής προς επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από την άσκηση του δικαιώματος απάντησης ή προσφυγής σε ισοδύναμα μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 24

Για τους τομείς που δεν συντονίζονται από την παρούσα οδηγία, η οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από υπάρχουσες

συμβάσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και των τηλεοπτικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 25

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 3 Οκτωβρίου 1991. Ενημερώνουν δε αμέσως την Επιτροπή περί αυτού.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στους τομείς που διέπονται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 26

Το αργότερο στο τέλος του πέμπτου έτους από την έκδοση της παρούσας οδηγίας και κατόπιν ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, ενδεχομένως, διατυπώνει περαιτέρω προτάσεις για την προσαρμογή της οδηγίας στις εξελίξεις του τομέα των τηλεοπτικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 27

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 3 Οκτωβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. DUMAS